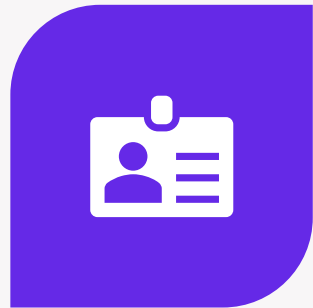

The background features a dark blue grid with a white line graph. The graph has four data points connected by lines. The second point from the left is the lowest, and the third point is labeled with the value '289.33'. There are also some faint, overlapping lines and shapes in the background, suggesting a complex data visualization or a technical drawing.

EKONOMIE

Kontakt

Právnická fakulta, MUNI
Ing. Mgr. Lada Vejmělková

461836@mail.muni.cz
ladavejmelkova@gmail.com

Doporučená literatura

BLAŽEK, JIŘÍ, ALENA KERLINOVÁ, JAN KUBÍČEK, EVA TOMÁŠKOVÁ A VLADIMÍR TOMŠÍK. *NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ*. 2. DOTISK 1. VYD. BRNO: MASARYKOVA UNIVERZITA, 2017. 224 S. UČEBNICE PRÁVNICKÉ FAKULTY MU, SV. 510. ISBN 978-80-210-6949-7. KAPITOLY 1-2.

Ekonomie, makroekonomie a mikroekonomie, viz Seznam použitých zdrojů.

Co se dnes dozvíte

1

- Základní charakteristika ekonomie a ekonomiky

2

- Trhy a tržní mechanismus

3

- Měření výkonu ekonomiky

NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A JEHO PŘEDMĚT

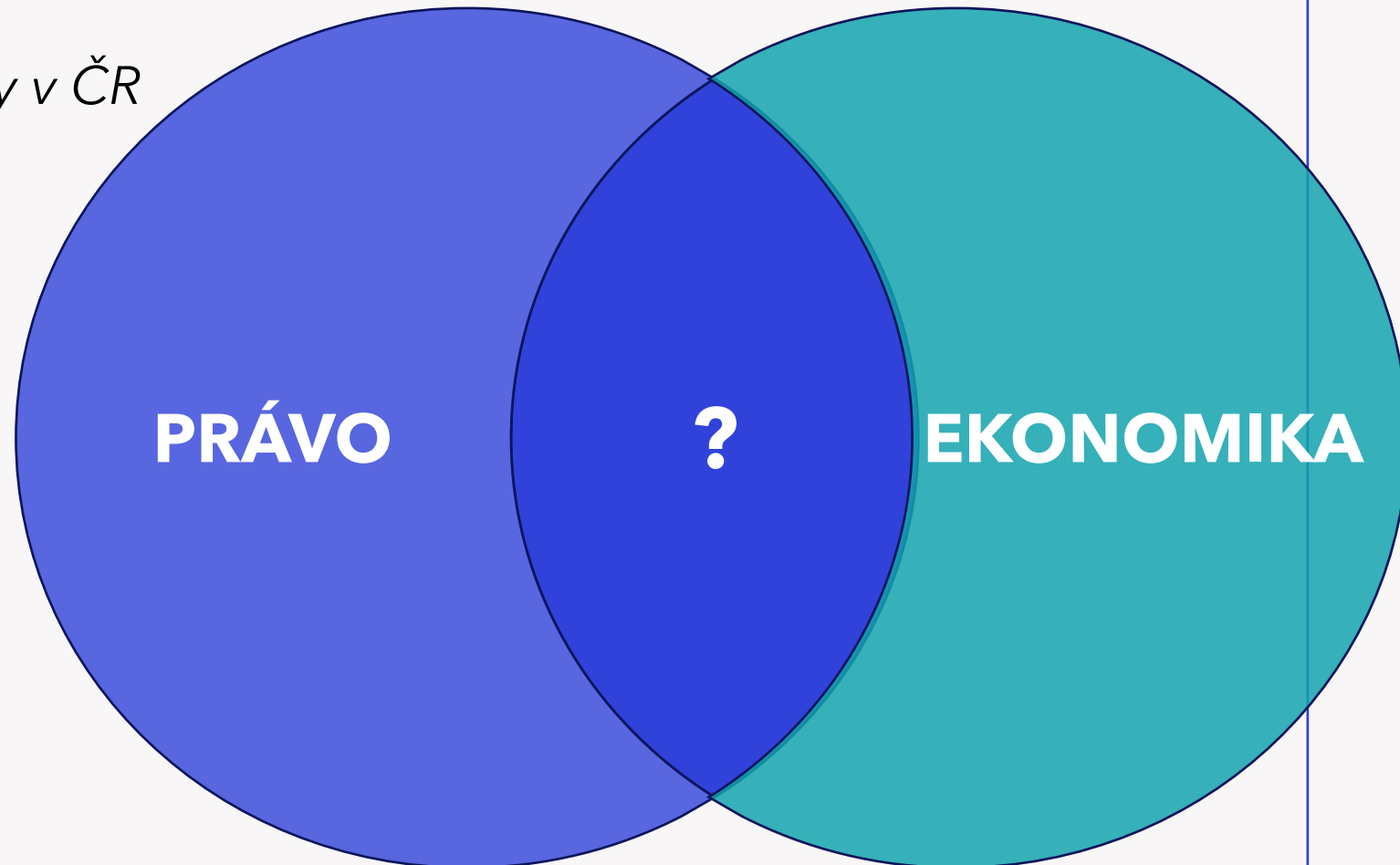
1. Základní pojmy

- 1. Ekonomie** = věda, která zkoumá, jak lidé a společnost rozhodují o využití vzácných zdrojů. Co? Jak? Pro koho?
 - **Pozitivní** = popisná. Popisuje jevy a procesy.
 - **Normativní** = hodnotící. Vychází z pozitivní ekonomie a nad rámec identifikace vztahů a vazeb ekonomického systému poskytuje doporučení pro zdokonalení stávajícího stavu.
 - **Makroekonomie** = zkoumá chování ekonomického systému jako celku. Například hospodářská politika státu, zaměstnanost, mezinárodní integrace atd.
 - **Mikroekonomie** = zkoumá chování tržních subjektů (jednotlivci, domácnosti, firmy). Například chování spotřebitele, cenová politika podniku atd.
- 2. Ekonomika** = studium praktického fungování ekonomického systému v určitém čase, oblasti a území.
- 3. Národní hospodářství** = aplikace ekonomických principů na území určitého státu. Jedná se o souhrn odvětví a sfér ekonomiky vzájemně spjatých dělbou práce.

Právo a Ekonomika

Provázanost Práva a Ekonomiky v ČR

- Regulace ekonomiky
- Ochrana vlastnických práv
- Řešení sporů
- Hospodářská politika
- Právní odpovědnost
- Etika
- Další?

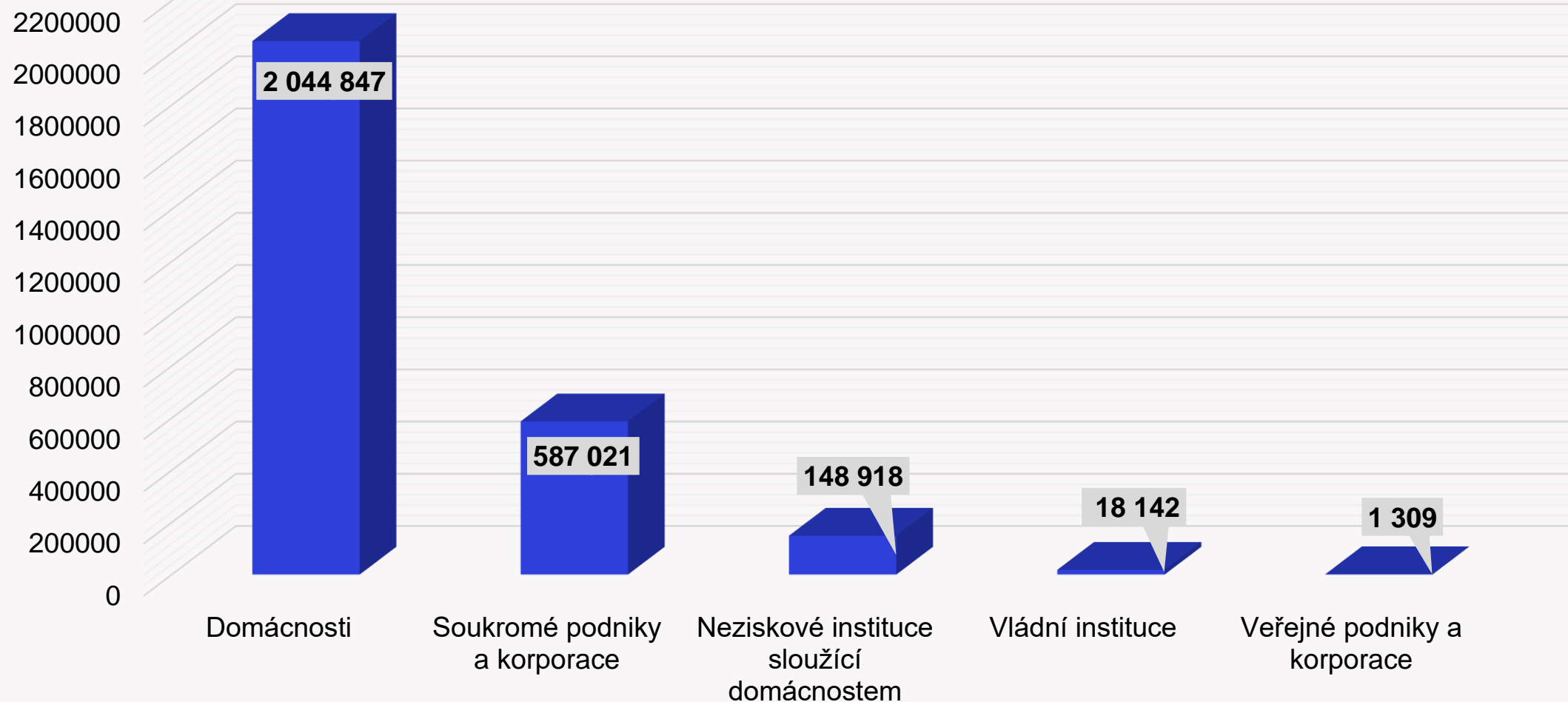
2. Trh a tržní subjekty

Trh je místo, kde dochází na základě tržních sil (nabídka, poptávka a cena) ke směně zboží a služeb mezi následujícími tržními subjekty:

- 1. Domácnosti (jednotlivci)** = vystupují na trhu výrobků a služeb především jako kupující (poptávka), kteří chtějí uspokojit některou svoji potřebu (jídlo, bydlení, vzdělávání apod.) Jsou vlastníky výrobních faktorů (VF - práce, půda, kapitál), které prodávají firmám a státu (nabídka).
- 2. Firmy (podniky)** = tržní subjekt v podobě fyzické nebo právnické osoby (s. r. o., a. s. apod.). Na trhu zboží a služeb se jedná o nabídkovou stranu. Na trhu VF se jedná o stranu poptávky. Cílem účasti na trhu je vytvoření zisku.
- 3. Stát (vláda)** = specifický tržní subjekt ovlivňující regulatorními zásady tržní ekonomiku. Stát vystupuje na straně poptávky prostřednictvím státních zakázek a na straně nabídky prostřednictvím státních podniků.
- 4. Zahraničí** = subjekty vytvářející na straně nabídky - import a poptávky - export.

Počet ekonomických subjektů dle institucionálních sektorů v ČR

(stav k 31. 12. 2023)

Zdroj: Český statistický úřad (2024a)

Celkem: 2 800 294 ekonomických subjektů

Makroekonomický koloběh

= uzavřený ekonomický koloběh reálných toků (výrobní faktory, zboží a služby) a finančních toků (důchody a platby) mezi ekonomickými subjekty (domácnosti, firmy, vláda, zahraničí).

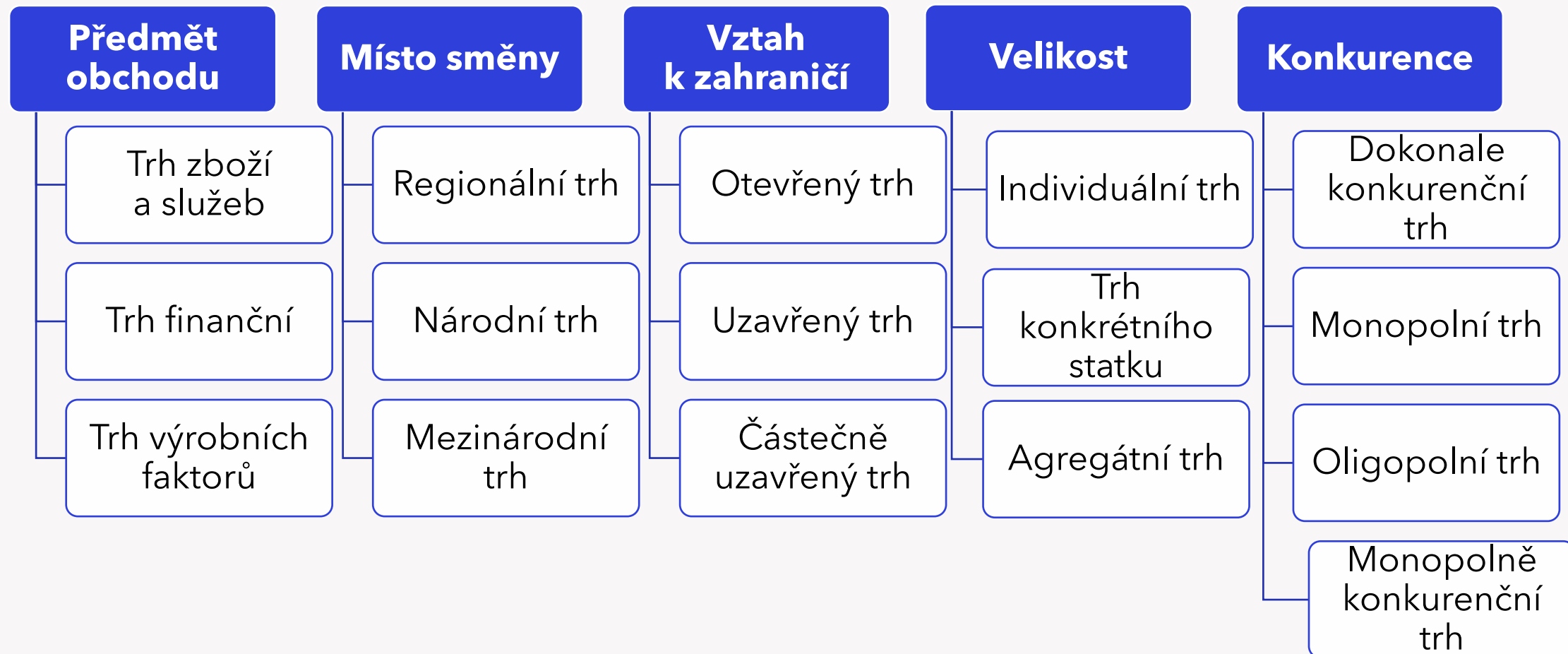
Dvousektorová ekonomika = domácnosti a firmy.

- Na trhu výrobních faktorů vystupují na straně nabídky práce, půdy a kapitálu domácnosti. Za poskytnutí těchto výrobních faktorů dostávají domácnosti od firem (strana poptávky) mzdy, renty nebo úroky.
- Na trhu zboží a služeb stojí na straně nabídky firmy, které nabízí produkci vytvořenou za pomoci pronajatých výrobních faktorů. Domácnosti, které stojí na straně poptávky platí ze svých důchodů cenu zboží nebo služby firmám.

Třísektorová ekonomika = domácnosti, firmy a vláda.

Čtyřsektorová ekonomika = domácnosti, firmy, vláda a zahraničí.

Typy trhů

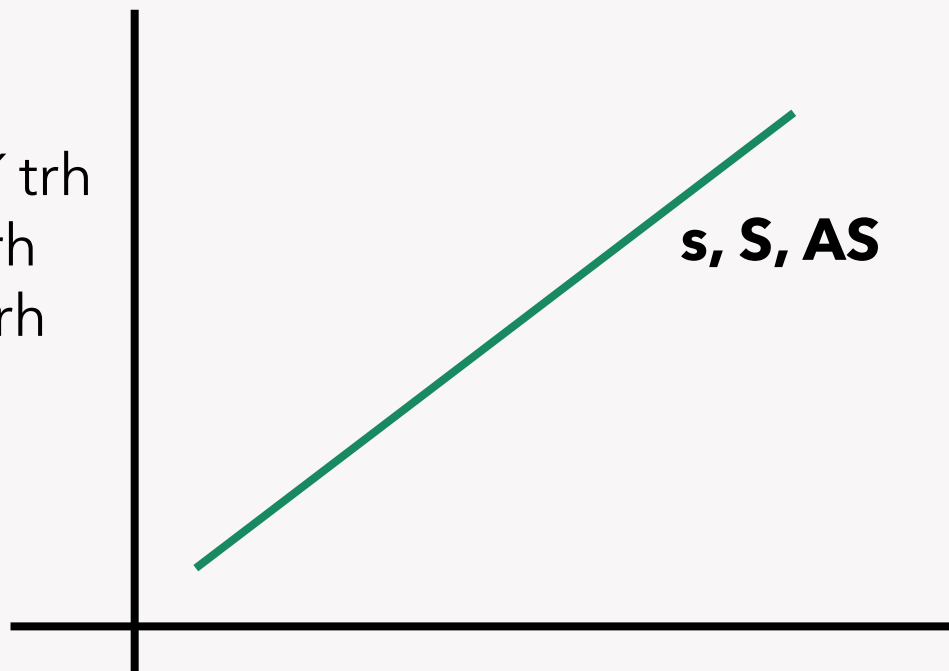
3. Základní tržní síly

- 1. Nabídka (Supply)** = objem zboží, které jsou výrobci ochotni a schopni vyrobit a prodat na trhu za určité ceny. $S: P = a + bQ$
 - **Zákon rostoucí nabídky** = při růstu ceny - za jinak nezměněných podmínek (ceteres paribus) - roste na trhu nabízené množství.
- 2. Poptávka (Demand)** = objem zboží, které jsou kupující ochotni a schopni na trhu koupit. $D: P = a - bQ$
 - **Zákon klesající poptávky** = při růstu ceny - za jinak nezměněných podmínek (ceteres paribus) - klesá na trhu poptávané množství.
- 3. Cena (Price)** = množství peněz potřebných ke koupi nebo prodeji určitého množství (quantity/q) zboží či služeb na vybraném trhu.

Nabídka (Supply)

- 1. Individuální nabídka (s)** = nabídka jednoho výrobce.
- 2. Tržní nabídka (S)** = souhrn individuálních nabídek výrobců na vybraném trhu.
- 3. Agregátní nabídka (AS)** = souhrn individuálních nabídek na všech trzích ve vybrané ekonomice.

p - Individuální trh
 P - Konkrétní trh
 P - Agregátní trh

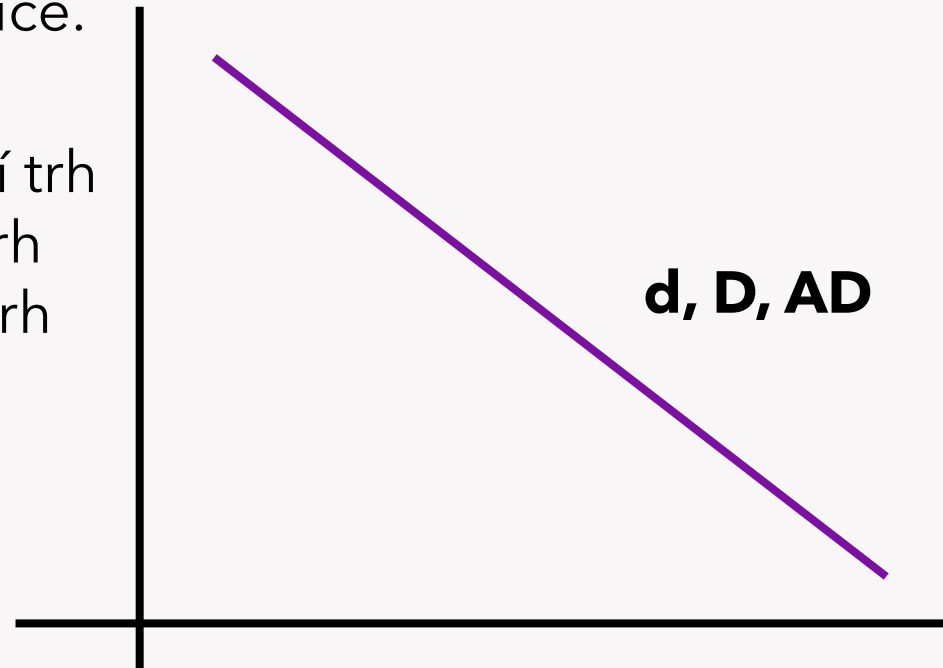

q - Individuální trh
 Q - Konkrétní trh
 Q - Agregátní trh

Poptávka (Demand)

- 1. Individuální poptávka (d)** = poptávka jednoho kupujícího.
- 2. Tržní poptávka (D)** = souhrn individuálních poptávek na vybraném trhu.
- 3. Agregátní poptávka (Ad)** = souhrn individuálních poptávek na všech trzích ve vybrané ekonomice.

p - Individuální trh
 P - Konkrétní trh
 P - Agregátní trh

q - Individuální trh
 Q - Konkrétní trh
 Q - Agregátní trh

Příklad 1: Nabídka

Využijte data z níže uvedených tabulek:

1. Jaké je nabízené tržní množství?
2. Zakreslete nabídkové křivky do příslušného grafu.

P [Kč/ks]	q1 [ks]	q2 [ks]	$Q = q1 + q2$ [ks]
25	8	4	12
20	6	3	9
15	4	2	6
10	2	1	3
00	0	0	0

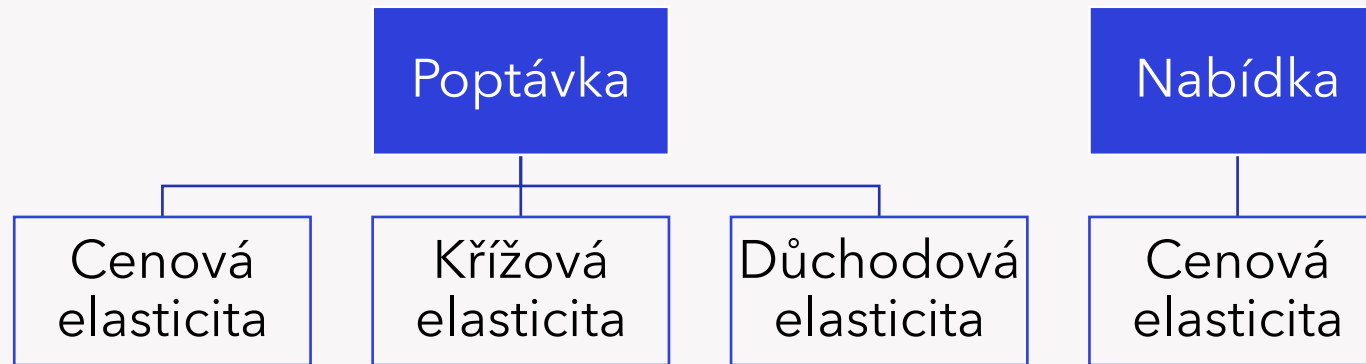
Příklad 2: Poptávka

Využijte data z níže uvedených tabulek:

1. Jaké je poptávané tržní množství?
2. Zakreslete poptávkové křivky do příslušného grafu.

P [Kč/ks]	q1 [ks]	q2 [ks]	Q = q1 + q2 [ks]
25	0	1	1
20	1	2	3
15	3	3	6
10	5	4	9
00	6	5	11

Elasticita nabídky a poptávky

Cenová elasticita nabídky/poptávky = udává, o kolik se změní nabízené/poptávané množství, když se změní cena o jedno procento.

Vzorec výpočtu: $E_{PS/PD} = \frac{\% \Delta Q}{\% \Delta P}$

- Koeficient cenové elasticity je vždy kladné číslo, proto je cenová elasticita poptávky kvůli svému klesajícímu trendu zapisována v absolutní hodnotě.
- Substituty zvyšují elasticitu statku.

Cenová elasticita nabídky/poptávky

Realistické

1. Elastická nabídka/poptávka - $E_{PS,PD} > 1$

1% změna ceny vyvolá větší než 1% změnu objemu nabízeného/poptávaného zboží.

2. Neelastická nabídka/poptávka - $E_{PS,PD} < 1$

1% změna ceny vyvolá menší než 1% změnu objemu nabízeného/poptávaného zboží.

3. Jednotkově elastická nabídka/poptávka - $E_{PS,PD} = 1$

1% změna ceny vyvolá 1% změnu objemu nabízeného/poptávaného zboží.

Extrémní případy

1. Dokonale elastická nabídka/poptávka - $E_{PS,PD} = \infty$

Nabízené/poptávané množství se mění nezávisle na ceně.

2. Dokonale neelastická nabídka/poptávka - $E_{PS,PD} = 0$

Nabízené/poptávané množství je konstantní.

4. Tržní mechanismus a jeho fungování

CO vyrábět? **JAK** to vyrábět? **PRO KOHO** to vyrábět?

Tržní mechanismus = systém umožňující efektivní distribuci zboží a služeb za pomoci interakce mezi nabídkou, poptávkou a cenou.

Rovnováha (Equilibrium/E) = situace, ve které se rovná nabídka poptávce ($S = D$).

Rovnovážná cena (P_E) = cena, která uvádí do rovnováhy nabídku a poptávku.

Rovnovážné množství (Q_E) = nabízené a poptávané množství v situaci, kdy je cena taková, že je nabídka a poptávka v rovnováze.

Příklad 3: Tržní rovnováha

Využijte data z níže uvedených tabulek:

1. Jaká je rovnovážná cena a rovnovážné množství na trhu?
2. Zakreslete tržní rovnováhu do příslušného grafu.

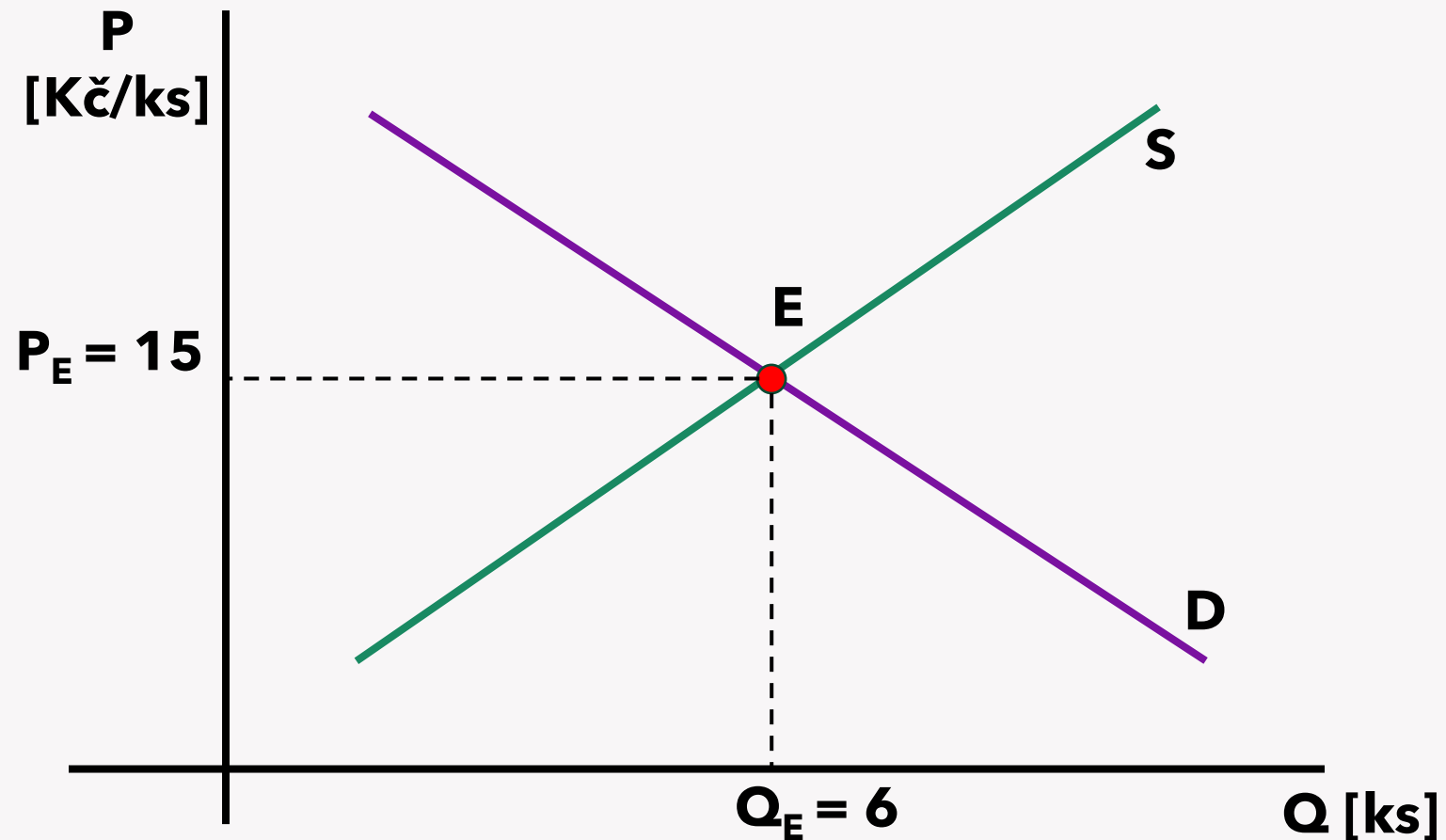
Tržní nabídka

P [Kč/ks]	Q _s [ks]
25	12
20	9
15	6
10	3
00	0

Tržní poptávka

P [Kč/ks]	Q _D [ks]
25	1
20	3
15	6
10	9
00	11

Rovnováha na trhu

Konkurence

= proces vzájemného střetávání tržních subjektů na trhu (spotřebitelé, výrobci, obchodníci).

Typy konkurence dle stanovení cen

- 1. Cenová konkurence** = konkurenční firmy se snaží za pomoci snižování cen získat větší podíl na trhu.
 - Extrémní případ = cenová válka - ničivé snižování cen.
 - Ale - pozitivní jev.
- 2. Necenová konkurence** = konkurenční firmy se snaží za pomoci necenových faktorů získat větší podíl na trhu.
 - Necenové faktory = zvyšování kvality produkce a prodeje, inovace, marketing, zdokonalení obalu, implementace dobových požadavků, zkvalitňování servisních služeb a pozáruční péče.
 - Pozitivní jev.

Konkurence

Kritérium	Dokonalá konkurence	Nedokonalá konkurence		
		Monopol	Oligopol	Monopolistická
Počet firem v oboru	mnoho	jedna	velmi málo	mnoho
Nabízený produkt	homogenní	diferencovaný	diferencovaný	diferencovaný
Bariéry vstupu na trh	žádné	vysoké	nízké	žádné
Možnosti firmy ovlivnit cenu	žádné	vysoké	značné	omezené

Konkurence

Typy konkurence dle trhu

- 1. Dokonalá konkurence (DK)** = rovnost podmínek všech subjektů, které vstupují na trh, nikdo nemůže ovlivnit cenu.
 - Podmínky = početné zastoupení výrobců, dostatečná výroba, volný vstup do odvětví, stejná kvalita výrobku, stejná cena.
- 2. Nedokonalá konkurence (NK)** = porušení alespoň jedné podmínky dokonalé konkurence. Na trhu se objevují výrobky různé kvality a různého množství, kdy alespoň jeden výrobce může ovlivnit cenu. NK na straně výrobce: **monopol, oligopol, monopolistická konkurence.**
 - Negativní dopady NK: oslabování tržního mechanismu, výrobní zdroje nejsou zpravidla plně využívány, diskriminační postavení.
 - Ochrana před NK = omezení vstupu na trh, antidumpingová politika, ochrana hospodářské soutěže.

Konkurence

A) Monopol = jeden výrobce.

- Dominantní postavení založeno na:
 - a) přírodních zvláštностech (přírodní monopol; těžba nerostných surovin),
 - b) administrativní výsadě (administrativní monopol; tisk cenin),
 - c) podílu na trhu (monopol ekonomické síly; energetika).
- Ochrana proti monopolu = nedělat nic vs. antimonopolní zákonodárství, regulace, veřejné vlastnictví.

B) Oligopol = postavení na trhu realizuje pouze malá skupina tržních subjektů.

C) Monopolistická konkurence = mnoho malých firem nabízejících podobný produkt (ale diferencovaný!).

cebia

O₂

albert

T-Mobile®

Nedokonalosti tržního mechanismu

- 1. Nedokonalá konkurence** = protiprávní jednání spojené s udržení výsadní pozice (korupce, nelegální získávání informací).
- 2. Cenové deformace** = cena je daleko od rovnovážného stavu.
- 3. Externality** = vedlejší efekt hospodářské činnosti tržních subjektů.
 - **Pozitivní** = tržní subjekt si nemůže přisvojit veškeré výnosy ze své činnosti nebo ze svého majetku či si část výnosů přisvojují jiní (vědecký výzkum - řešení: ochrana duševního vlastnictví, patenty).
 - **Negativní** = tržní subjekt plně nenesou zodpovědnost za všechny náklady své činnosti a část těchto nákladů přenáší na jiné (znehodnocování životního prostředí - řešení: ochrana životního prostředí, regulace).
 - **Externality jsou porušením něčího práva** (vlastnická práva - vyjednávání vs. soud).

Nedokonalosti tržního mechanismu

4. Nezaměstnanost = situace, kdy jedinec (nezaměstnaný) je schopen a ochoten na trhu práce pracovat, nicméně není schopen si najít zaměstnání.

- Obyvatelstvo můžeme rozdělit na ekonomicky aktivní (zaměstnaní/L + nezaměstnaní/U) a ekonomicky neaktivní (děti, studenti, důchodci, vězni...).
- Nezaměstnaným je osoba ve věku 15-64 let, není zaměstnána, aktivně si v předchozích 4 týdnech hledala zaměstnání nebo nastoupí v následujících 3 měsících, je připravena k nástupu do práce nejpozději do 14 dnů.

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v ČR v lednu 2024

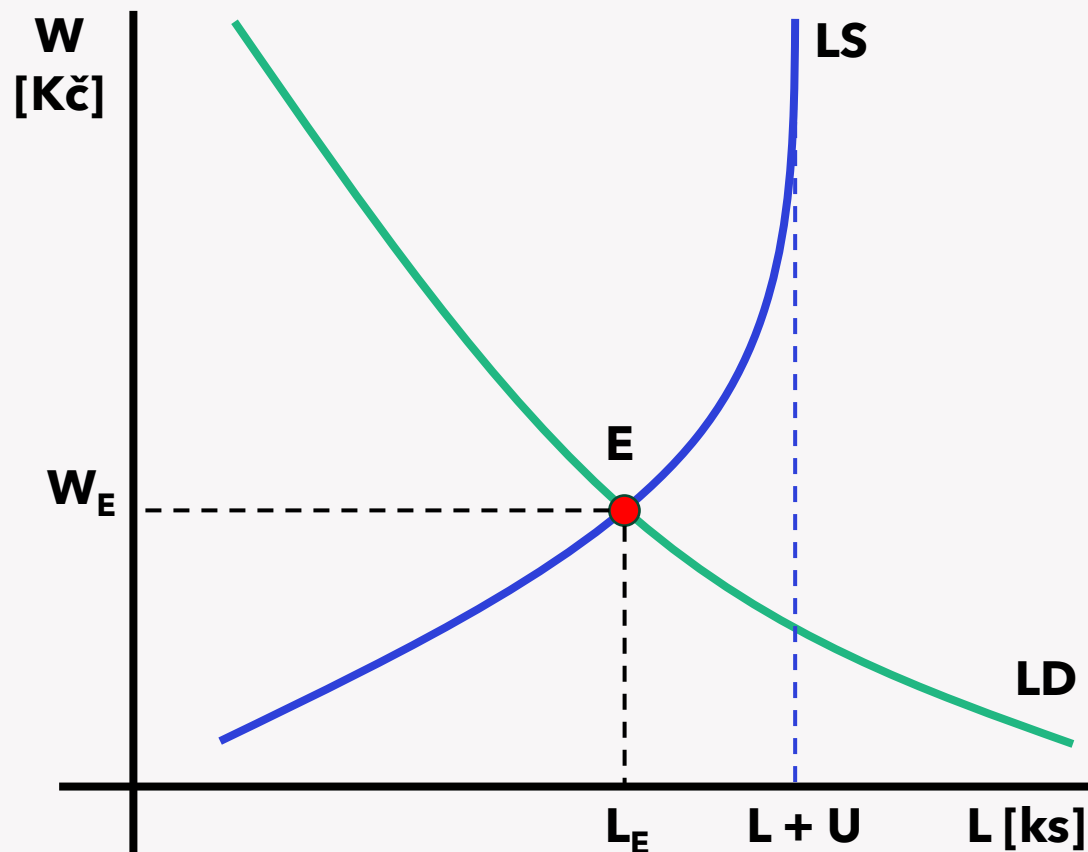
Počet zaměstnaných 15-64 let (tis.)			Počet nezaměstnaných 15-64 let (tis.)		
celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
4899,7	2722,6	2177,2	150,9	68,6	82,2

- Nezaměstnanost se měří mírou nezaměstnanosti. Vzorec: $u = \frac{U}{L+U}$ Zdroj: ČSÚ (2024)
- Nezaměstnanost dělíme dle dobrovolnosti = dobrovolná, nedobrovolná;
dle času = krátkodobá, dlouhodobá, dle příčiny = frikční, strukturální, cyklická a sezónní.

Trh práce

Práce = cílevědomá lidská činnost, za kterou dostává zaměstnanec odměnu, zpravidla finanční, tj. mzdu (W).

Trh práce = místo střetu **nabídky práce** (LS, domácnosti) s **poptávkou po práci** (LD, firmy). V místě střetu křivek vzniká rovnovážná úroveň mzdy (W_E) a rovnovážná úroveň zaměstnané pracovní síly (L_E).

Trh práce

Mzda = cena práce.

1) Nominální (W_N) = skutečně zaúčtované příjmy zaměstnance v daném období.

2) Reálná (W_R) = nominální mzda očištěná o inflaci, skutečná kupní síla.

- Vzorec: $W_R = \frac{W_N}{CPI...} * 100$

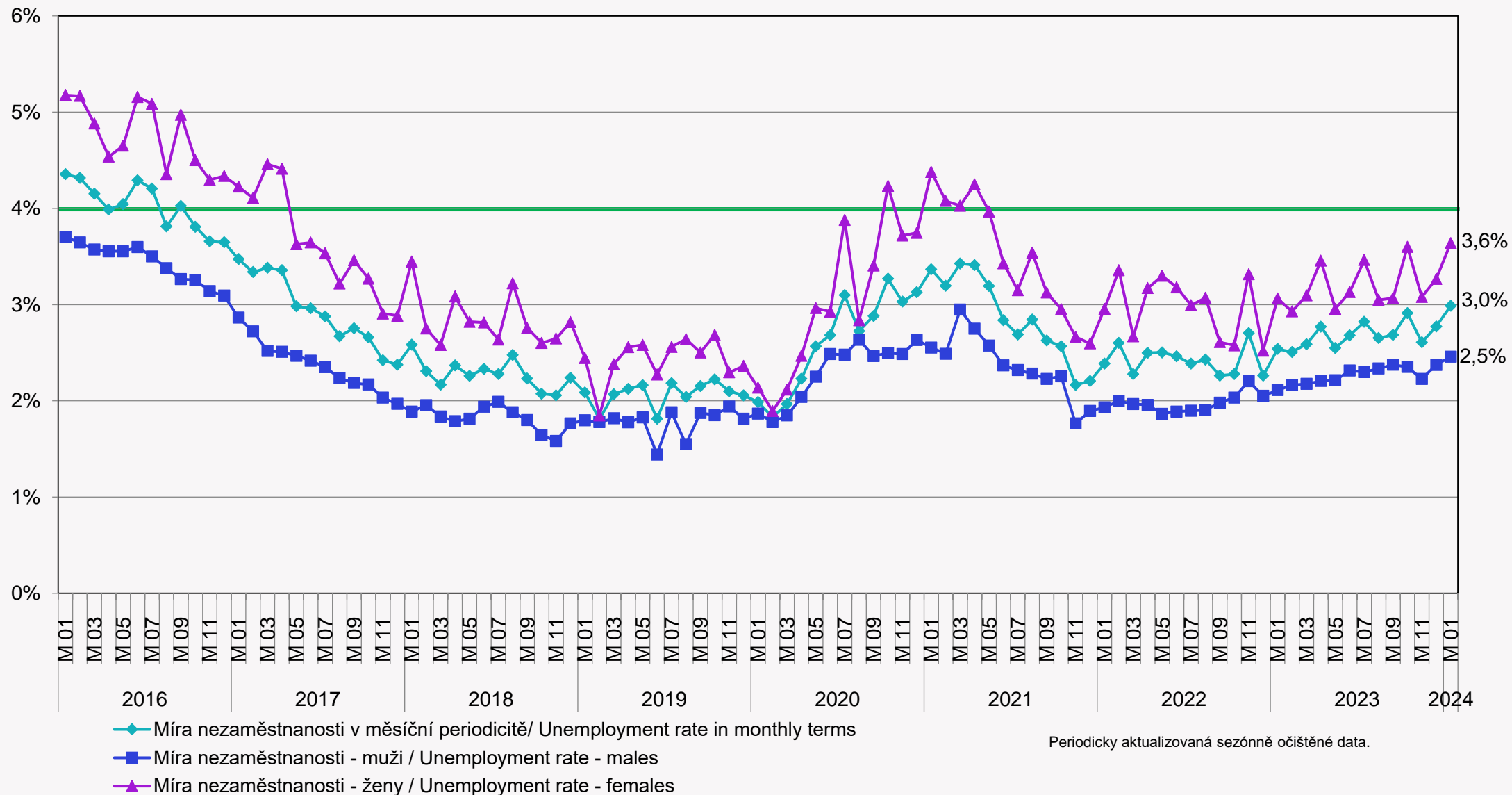
3) Minimální = nejnižší právně přípustná mzda, kterou je zaměstnavatel povinen poskytovat zaměstnanci za práci v pracovněprávním vztahu. **2024 = 18.900 Kč**

4) Zaručená = představuje nejnižší stanovenou mzdu za práci s ohledem na složitost, odpovědnost a namáhavost vykonávané práce - 8 pracovních skupin. **2024 = 18.900 - 37.800 Kč**

5) Průměrná = je podíl mezd bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc. **2024 = 43.967 Kč**

6) Fixní = zaručuje, že každý měsíc dostanou zaměstnanci stejnou finanční částku bez ohledu na počet kalendářních dní.

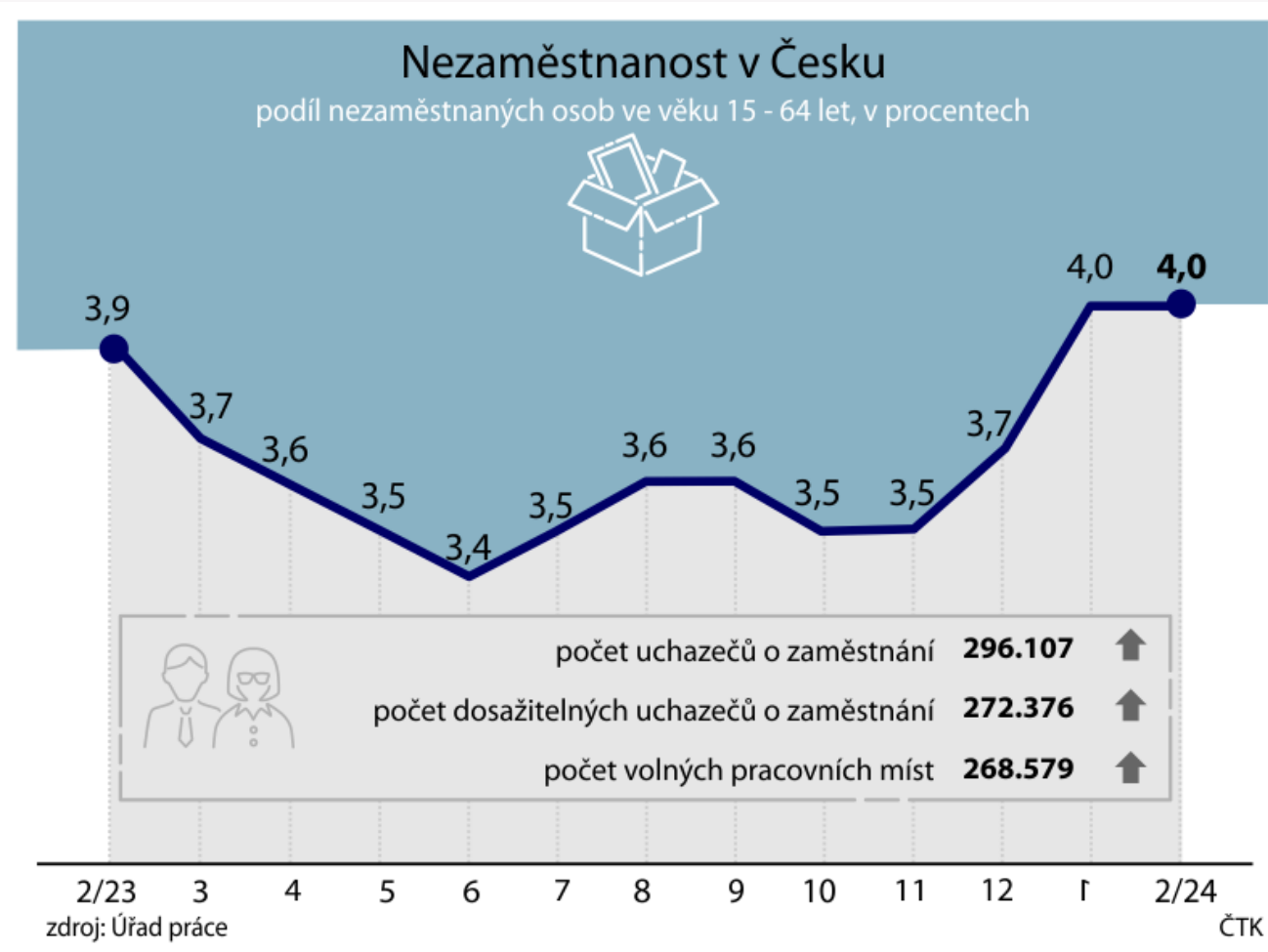
Míra nezaměstnanosti v ČR 01/2016 – 01/2024

Zdroj: Český statistický úřad (2024)

Nezaměstnanost v ČR

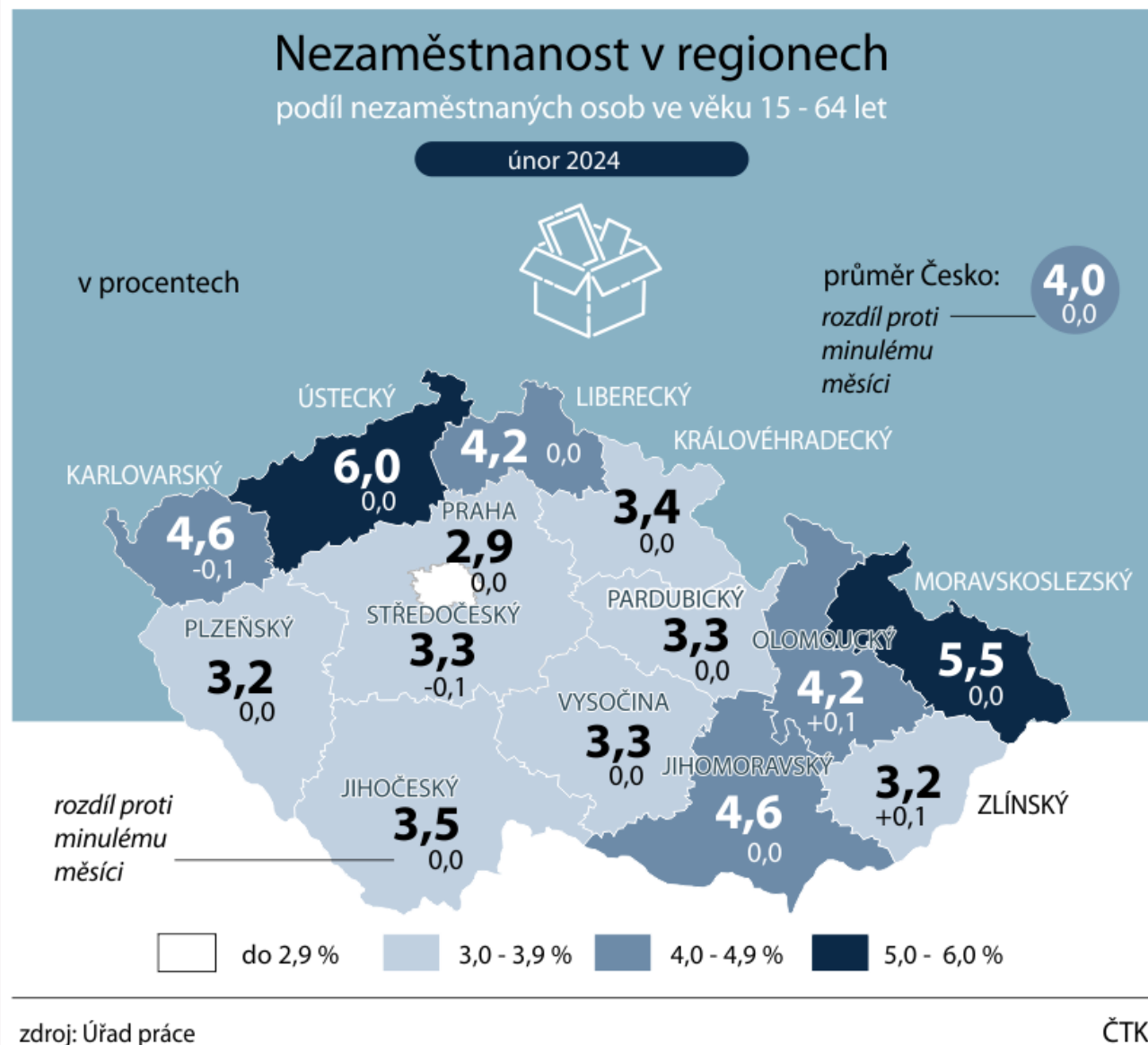
únor 2023 – únor 2024

Zdroj: České noviny (2024); Úřad práce ČR (2024)

Nezaměstnanost v regionech ČR

únor 2024

Zdroj: České noviny (2024c); Úřad práce ČR (2024)

Právo, trh a tržní mechanismus

Provázanost práva a trhů v ČR

- Zákon o ochraně spotřebitele
- Zákon o ochraně hospodářské soutěže
- Zákon o zadávání veřejných zakázek
- Další?

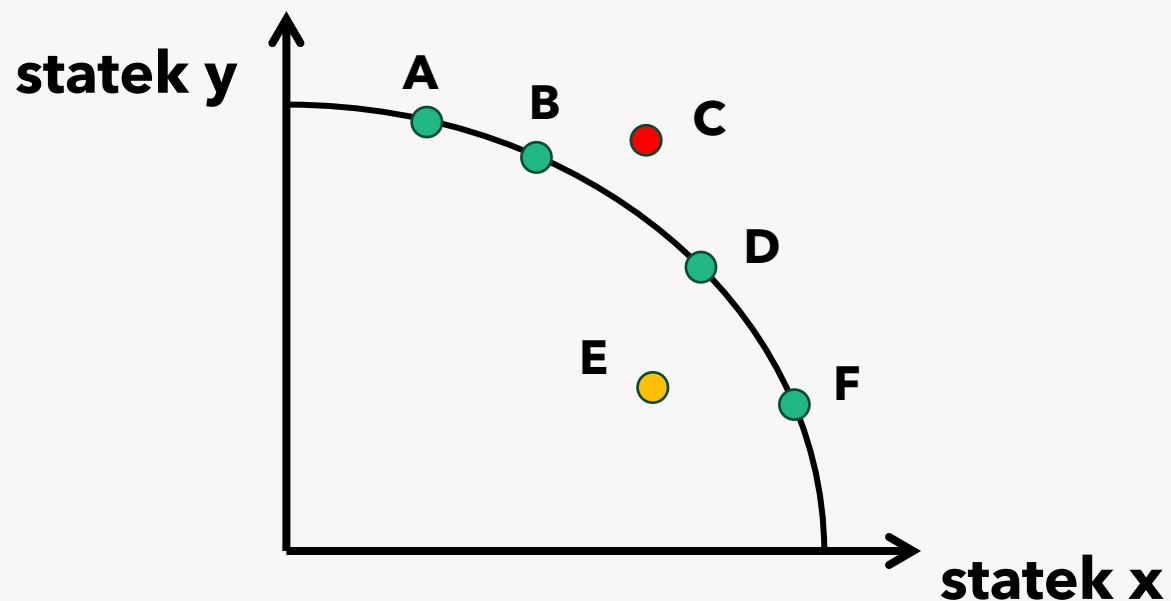

VÝKONNOST NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

1. Výkon národního hospodářství

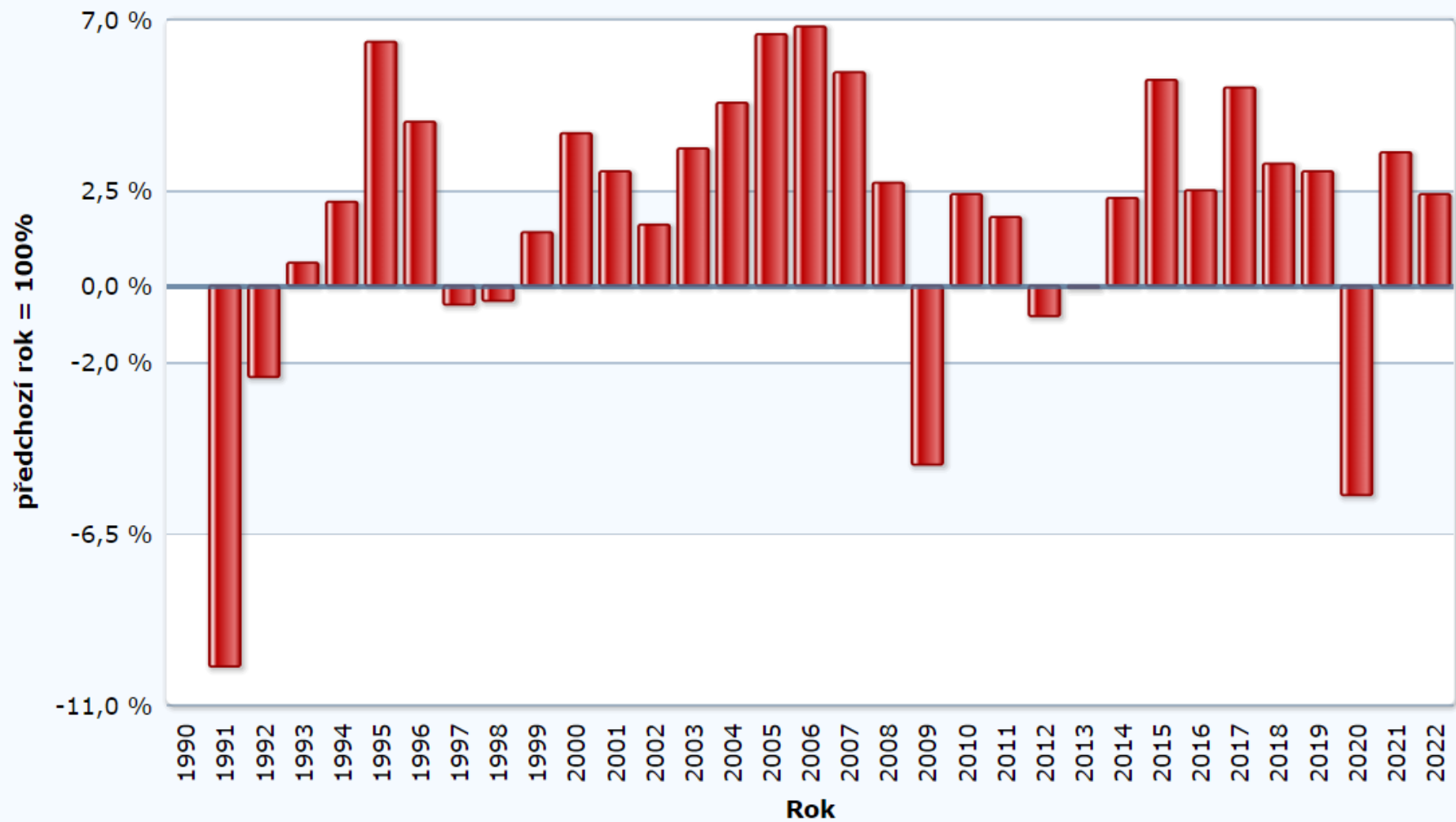
Výkon národního hospodářství závisí na množství a kvalitě výrobních faktorů, které představuje tzv. hranice produkčních (výrobních) možností (*Production Possibility Frontier/PPF*). **PPF** = kombinace statků, které je možné v ekonomice maximálně vyrobit s danými zdroji a použitou technologií.

2. Ukazatele ekonomické výkonnosti

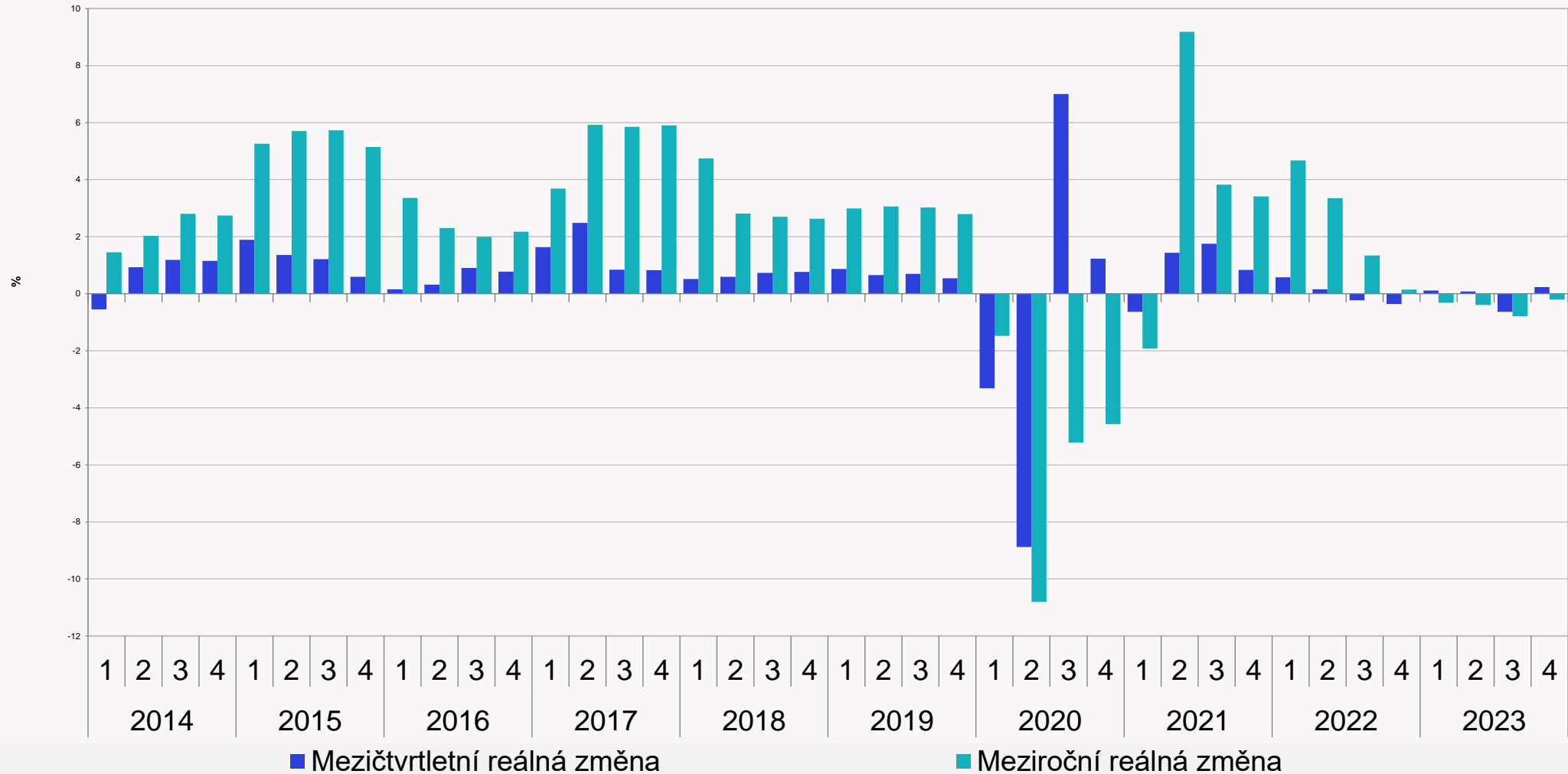
- 1. Hrubý domácí a hrubý národní produkt (HDP a HNP)** = HDP je tržní hodnotou všech finálních výrobků a služeb vyprodukovaných v rámci státního celku v daném období. HDP v ČR rok 2022 = 6 785 852 mil. Kč, HDP v ČR rok 2022 na 1 obyvatele = 634 993 Kč. HNP je tržní hodnotou všech finálních výrobků a služeb vyprodukovaných ekonomickými subjekty daného státního celku v daném období.
- 2. Hrubý a čistý produkt** = Od hrubého produktu není odečtena amortizace.
- 3. Nominální a reálný HDP** = Nominální HDP vyjadřuje produkci výrobků a služeb v aktuálních cenách. Reálné HDP ve stálých cenách.
- 4. Ukazatele blahobytu a udržitelného rozvoje** = Čistý ekonomický blahobyt (NEW = HDP + volný čas + netržní statky + šedá ekonomika + kvalita produkce - znečištění a další škody na životním prostředí), Index udržitelného ekonomického blahobytu, Index ekonomického blahobytu, Index lidského rozvoje apod.

Vývoj hrubého domácího produktu v ČR (ve stálých cenách)

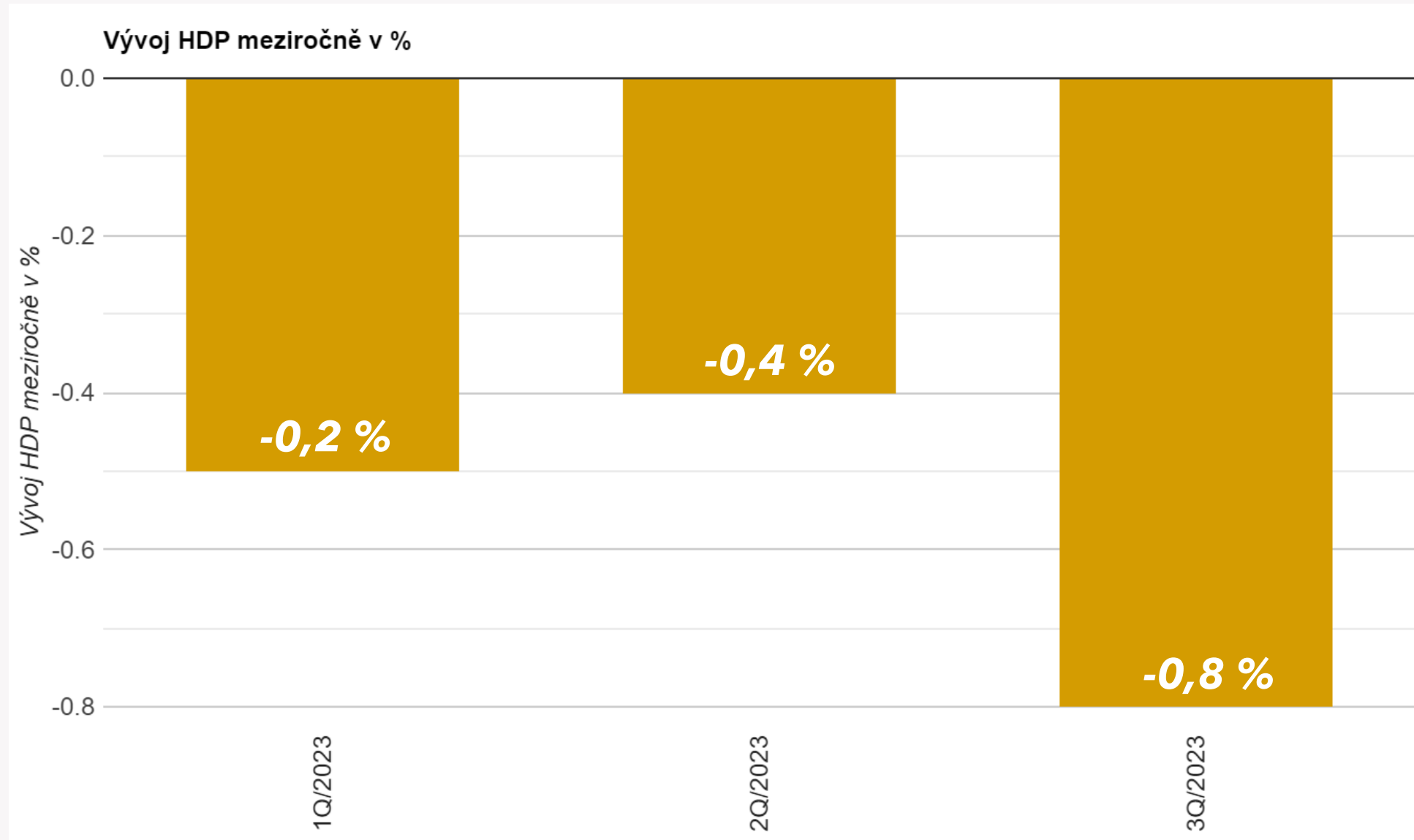
Zdroj: Český statistický úřad (2023b)

Hrubý domácí produkt *mezičtvrtletní a meziroční reálná změna, sezónně očištěno*

Zdroj: Český statistický úřad (2024b)

HDP 2023: -0,4 %

Zdroj: Kurzy.cz (2024)

4. čtvrtletí 2023: **0,2 %**

3. Metody měření výkonnosti ekonomiky

1. Výrobní (produkční) metoda P

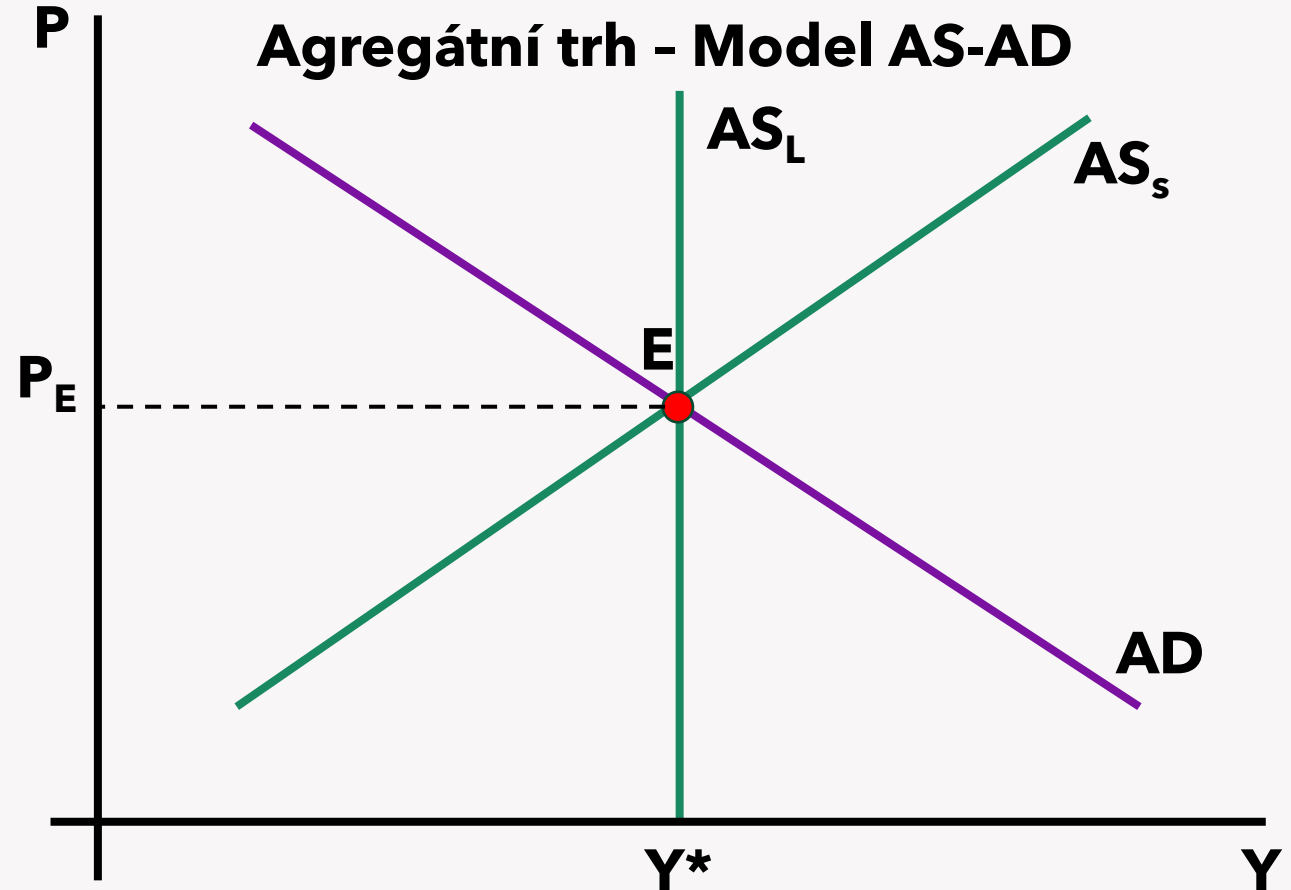
= suma přidaných hodnot zpracováním nakoupeného materiálu a polotovarů ve všech odvětvích národního hospodářství.

2. Důchodová metoda

= suma důchodových a nedůchodových položek.

3. Výdajová metoda

= suma výdajů jednotlivých ekonomických subjektů (HDP).

Výrobní (produkční) metoda

HDP = finální produkce - mezipotřeba + (daně - dotace z produktů)

HDP ČR 2022 = 6 785 852 mil. Kč

Položka	Částka v mil. Kč
Finální produkce	15 613 365
Mezipotřeba	9 458 432
Hrubá přidaná hodnota	6 154 933
Daně z produktů	744 653
Dotace na produkty	-113 734

Zdroj: ČSÚ (2023a)

Důchodová metoda

$$\text{HDP} = w + i + p + r + a + T$$

w: hrubé mzdy a platy / wages

i: čisté úroky / interests

p: zisky firem / profits

r: renty z půdy a nemovitostí / rents

a: amortizace / amortization

T: nepřímé daně / taxes

HDP ČR 2022 = 6 785 852 mil. Kč

Položka	Částka v mil. Kč
Náhrady zaměstnanců	3 006 102
Mzdy a platy	2 301 434
Sociální příspěvky	704 668
Čisté daně	590 456
Daně z výroby a dovozu	783 071
Dotace	-192 615
Spotřeba fixního kapitálu	1 433 839
Čistý provozní přebytek	1 755 455

Zdroj: ČSÚ (2023a)

Výdajová metoda

$$\text{HDP} = \text{C} + \text{I} + \text{G} + \text{NX}$$

C: spotřeba domácností
/ consumption

I: hrubé soukromé investice
/ investment

G: vládní výdaje
/ government spendings

NX: čistý export
(export - import) / net export

HDP ČR 2022 = 6 785 852 mil. Kč

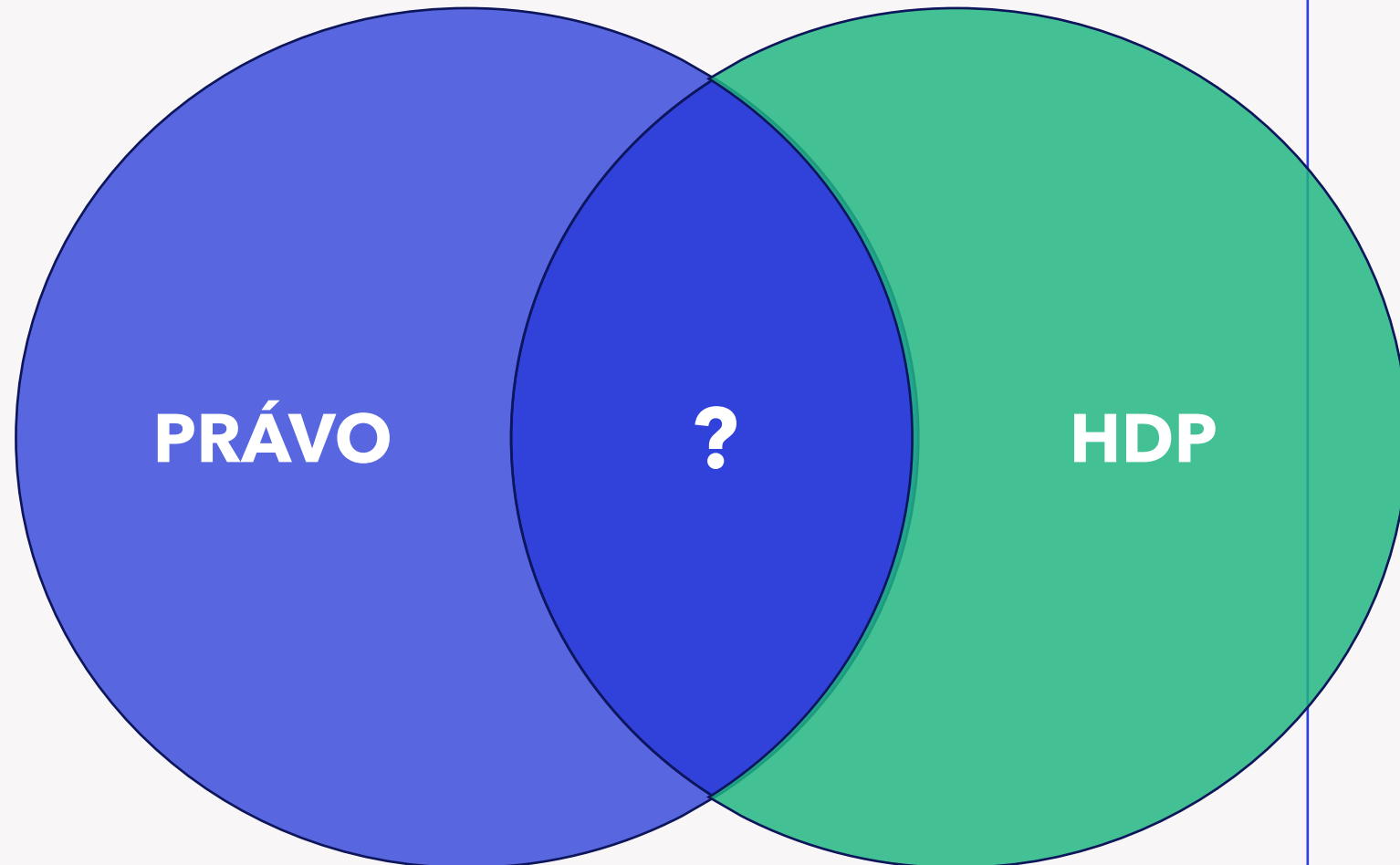
Položka	Částka v mil. Kč
Konečná spotřeba	4 538 326
Hrubý kapitál	2 181 739
Hrubý fixní kapitál	1 817 461
Změny zásob	347 197
Čisté pořízení cenností	17 081
Hrubé domácí výdaje	6 720 065
Export zboží a služeb	5 267 793
Import zboží a služeb	5 202 006
Saldo exportu a importu	65 787

Zdroj: ČSÚ (2023a)

Právo a HDP

Provázanost práva a HDP v ČR

- Zákon o investičních pobídkách
- Zákon o daních z příjmů
- Zákon o zadávání veřejných zakázek
- Další?

Seznam použitých zdrojů

- **BLAŽEK, Jiří; KERLINOVÁ, Alena; KUBÍČEK, Jan; TOMÁŠKOVÁ, Eva a TOMŠÍK, Vladimír, 2014. *Národní hospodářství*. 4.vydání. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-6949-7.**
- ČESKÉ NOVINY, 2024c. *Nezaměstnanost v ČR v únoru 2024*. Online. ČSÚ. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2489864>. [cit. 2024-03-10].
- ČSÚ, 2024. *Míra nezaměstnanosti v ČR leden 2024*. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/miry-zamestnanosti-nezamestnanosti-a-ekonomicke-aktivity-leden-2024>. [cit. 2024-03-10].
- ČSÚ, 2024a. *Počet ekonomických subjektů dle institucionálních sektorů v ČR*. Online. ČSÚ. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/res_cr. [cit. 2024-03-10].
- ČSÚ, 2024b. *Vývoj HDP v ČR 2023*. Online. ČSÚ. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/predbezny-odhad-hdp-4-ctvrtleti-2023>. [cit. 2024-03-10].
- ČSÚ, 2023a. *HDP, národní účty*. Online. ČSÚ. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky#katalog=30832>. [cit. 2024-03-10].
- ČSÚ, 2023b. *Vývoj HDP v ČR 2022*. Online. ČSÚ. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vyvoj-hrubeho-domaciho-produktu-v-cr-ve-stalych-cenach>. [cit. 2024-03-10].
- HOLMAN, Robert, 2018. *Makroekonomie: středně pokročilý kurz*. 3. vydání. Beckovy ekonomické učebnice. V Praze: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-541-1.
- HOLMAN, Robert a BROŽOVÁ, Dagmar, 2018. *Mikroekonomie: středně pokročilý kurz : sbírka řešených otázek a příkladů*. Vydání druhé. Beckovy ekonomické učebnice. V Praze: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-260-1.
- JUREČKA, Václav, 2018. *Mikroekonomie*. 3. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0146-7.
- KURZY, 2024. *HDP v ČR*. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/makroekonomika/hdp/?G=3&A=2&page=1>. [cit. 2024-03-10].
- MANKIW, N. Gregory, 1999. *Zásady ekonomie*. Profesionál. Praha: Grada. ISBN 80-716-9891-1.
- PAVELKA, Tomáš, 2006. *Makroekonomie - základní kurz*. Praha: VŠE. ISBN 978-80-8673-002-8.
- SOUKUP, Jindřich; POŠTA, Vít; NESET, Pavel a PAVELKA, Tomáš, 2022. *Makroekonomie*. 4. aktualizované vydání. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-596-4.
- ÚRAD PRÁCE ČR, 2024. *Tisková zpráva - nezaměstnanost leden 2024*. Dostupné z: https://www.uradprace.cz/documents/37855/4767745/TZ_nezame%CC%8Cstnanost_leden+2024-final.pdf/8d3ba6e6-0ca7-9bcd-a775-5d79a72b4d0a. [cit. 2024-03-10].